

Оцінка рівня сталого розвитку регіонів

В. Є. ЛУК'ЯНЧЕНКОВА

Харківська національна академія міського господарства

Регіональний розвиток, як і розвиток всієї держави, в наш час найбільшою мірою залежить від залучення інвестицій та розбудови інноваційних напрямків економіки. Залучення інвестицій та впровадження інновацій по своїй суті і є розвитком регіонів, який в різних областях держави має свої особливості. Це, у першу чергу, забезпеченість ресурсами: фінансовими, науковими, промисловою базою, територіальне розміщення, тощо. Створення ефективних механізмів управління комплексним соціально-економічним розвитком регіонів є одним з основних напрямів державної регіональної політики, мету якої можна визначити як створення умов для динамічного, збалансованого, сталого соціально-економічного розвитку України шляхом від розвиненого регіону – до розвиненої держави.

Динамічний і збалансований розвиток регіону, підвищення його конкурентоздатності відбувається за рахунок активізації регіональних і місцевих ініціатив та цілеспрямованої державної регіональної політики, головною метою якої є:

- створення необхідних умов для соціально-економічного розвитку України та її регіонів;
- забезпечення додержання гарантованих державою соціальних стандартів для всіх верств населення;
- підвищення рівня життя громадян;
- поглиблення процесів ринкової трансформації.

В переважній більшості випадків, оцінка стану економічного розвитку регіонів виконується з позиції розвитку основних процесів й в рамках індикативного аналізу. Таке оцінювання дозволяє мати уяву про небезпеку розвитку та кількісно її оцінити. Необхідно пам'ятати про екологічний фактор, що останнім часом дедалі більше лімітує економічний розвиток, примушує економіку жити не лише за економічними законами, а й враховувати екологічні: подальший розвиток можливий тільки в достатньо вузьких межах екологічного «коридору».

Показники, що характеризують сталий розвиток регіону, варто виділяти за сферами життєдіяльності на три великі групи: соціальні, економічні та екологічні. Соціальна складова орієнтована на людський розвиток, на збереження стабільності суспільних і культурних систем, на зменшення кількості конфліктів у суспільстві. Економічна складова полягає у оптимальному використанні обмежених ресурсів та застосуванні природо-, енерго- та ресурсозберігаючих технологій для створення потоку сукупного доходу. Екологічна складова полягає у забезпеченості цілісності біологічних і фізичних природних систем, їх повноцінної життєдіяльності, здатності до самооновлення і адаптації для глобальної стабільності всієї біосфери.

Дуже важливим для оцінки рівня сталого розвитку регіону є правове забезпечення, яке повинно бути адаптовано до правової бази України та створення відповідних нормативно-правових документів, які б забезпечували повноцінне та ефективне функціонування соціальної, економічної та екологічної діяльності у регіоні.

Таким чином, у найближчій перспективі Україні необхідно буде створювати принципово новий механізм регіонального управління як комплекс соціальних, економічних, екологічних та правових заходів спрямованих на сталий розвиток регіонів.